

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:

Pe un an 2 fl. (4 coroane).
Pe o jumătate de an 1 fl. (2 coroane).

Pentru România 10 lei anual.

Abonamentele se fac la Institutul Tipografic în Sibiu

Apare în fiecare Duminecă

INSERATE

se primesc în biroul administrației (strada Poplăcii nr. 15.) — Telefon nr. 14.

Un șir garmond prima dată 7 cr., a doua oară 6 cr. a treia oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

3/15 Maiu 1848.

(em.) Veacuri de a rîndul asupriți, noi Români nu am prea avut norocul, ca să fim împărtașiți de un traiu mai ticnit, nu am fost noi lăsați, ca în pace să ne îndeplinim chemarea, de-a lăți și împrăștia luminele și învățăturile strămoșilor noștri Latini.

Au trecut optsprezece veacuri, aproape două milenii, de când războinicul Traian ne-a așezat aici, pe plaiurile acestea frumoase ale Carpaților, ca să stăm de-a povârnișul în calea barbarilor de tot soiul, cari își părăsiau sîlbaticii codrii pentru a veni în Europa, unde aduceau nedreptate și jaf în loc de lumină și pace.

Lung a fost șiroiul de nenorociri, ce au căzut asupra capului neamului românesc, dar' cu toate acestea el nu s'a îndoit, ci a rămas cu capul sus, cu fruntea ridicată.

Trecut-au năvălirile hordelor de prin Asia, unele dintre ele se așezaseră în Europa cu totul și primiră legea lui Christos. Așa au făcut și Ungurii, înainte de asta cu aproape o miie de ani.

Așa au făcut Ungurii, s'au încreștinat. Dar' ce tolos de haina sfântă a creștinismului, îmbrăcată așa în grabă!

Nu le era firea de așa, pentru a se pute îndeletnici cu poruncile legii creștine,

cari propoveduesc iubirea deaproapelui tîu mai pe sus de toate.

Puterea ajunsese pe mîna lor, bogăția deasemenea, țeara tot așa. Le trebuia muncitori, căci pămîntul nu da rod fără a-l fi lucrat. Aci erau Români și pe Români i-au făcut robi, roboțai leneșilor și îngâmfaților.

Robia aceasta a fost amară, noi însă am rămas nemișcați și nici-decât nu ne-am clătinat în simțămîntul nostru românesc.

Dar' nu mai putea să țină astă stare de lucruri!

Toate popoarele cu dor de libertate începură a se ridica. Si 'și-au cerut libertate și s'au luptat pentru ea, când au aflat împotrivire din partea arîndașilor libertății.

Francezii au fost cei dintîiu cari au sărit și au dat alarma pentru a se scutura de jugul robiei și a propovedui libertatea și neatîrnarea omului. Români încă au început a se mișca și la 1784 au și dat dovezi, cu arma în mîna, că nu voesc să fie orfani de libertate. Urmarea însă a fost, că Horia, Cloșca și Crișan au fost frânți cu roata de dragul nemeșilor unguri, în schimb însă, Casa împărătească a început a arêta o mai mare luare aminte față de osândit neamul nostru.

Cu omorîrea lui Horia, Cloșca și Crișan nu au omorît și sîmînța de libertate, care încolția din ce în ce. Le-a

reușit însă a ținea în loc carul eliberării neamului nostru, restimp de 64 ani.

Dar' sosi și anul 1848, anul eliberării popoarelor, anul scăpării din robia întunecoasă și rușinoasă.

Anul 48 a fost și pentru noi Români poarta prin care am intrat în șirul celorlalte popoare fruntașe din Europa.

Era o zi frumoasă, o zi de primăvară nu numai în natură, dar' și în inimile celor 40 de mii de Români, cari s'au adunat din toate părțile pentru a striga într'un singur glas, dintr'un singur piept: *Să dăm cu toții mîna și să jurăm că pururea vom fi frați!*

Glasul lor era glasul adevărului, glasul dreptății și de aceea a și străbătut în toate unghiurile țerii unde numai se afla suflet de Român. Toți erau însuflețiti de adunarea dela Blaj, ținută la 3/15 Maiu, pe „Cîmpul Libertății“.

Până-ce Români strigau: *Să dăm cu toții mîna*, ce făceau Ungurii? Ei strigau cât în lua gura: *Unio vagy halál!* (uniune sau moarte), *Minden ember legyen ember és magyar* (tot omul să fie om și Maghiar) și *Le a Habsburgokkal* (jos cu Habsburgii, adică jos cu Casa împărătească!)

Noi doriām libertate, egalitate și frățietate, ei pricină și ceartă, răsvrătire și războiu.

Dar' nu au vrut să înțeleagă mai marii lor adevărul spus de adunarea dela

FOIȚA.

Poporului meu.

Inainte Ardelene, scump poporul meu:

Și fii sigur, că-i ajunge unde-i scopul tîu,

Inainte! progresează, nu te îndoii;

Și fii sigur, că-i ajunge, unde vei dori.

Eată steaua neatîrnării, pe cer s'a ivit

Și-ți șoptește cu blîndețe: «bine te-am găsit!»

Salut-o cu bucurie, drag poporul meu:

Căci e steaua libertății, ce-o doreai mereu.

A trecut timpul în care erai subjugat,

Trecînd zilele 'n durere, plîngînd ne 'ncetat;

Inainte dar' cu bine, nu te îndoii,

Căci sosit-a timpul 'n care te vei mîntui!

Pietrile, în România.

Remus N. Begnescu.

Nouă știință de vindecare.

— Dare de seamă. —

Sub titlul de mai sus a văzut lumina cartea lui Louis Kuhne, în traducere românească. Cartea a fost tradusă în românește și e tipărită la Ralian și I. Samitca în Craiova. Costă 50 de bani o broșură și vor apăre cu totul 10. Cartea se poate căpeta și la librăria „Institutului Tipografic“ în Sibiu.

Cartea aceasta e chemată să croească calea pentru o mai bună pricepere a felului de vindecare fără doctorii și fără operații și să ajute la răspîndirea luminii, ce trebuie să răsbată prin întunecul ce domnește încă asupra legilor sigure și nestrămutate ale naturii.

Kuhne, care a aflat felul acesta nou de vindecat, îmbină toate boalele într'una singură, care este pricinuitoare celorlalte, și în arêtare chipului de a vindeca aceste boale Kuhne nu se folosește de felul de a vindeca al medicilor de toate zilele.

Pe când medicii pun mare temei pe îmblojirea cu apă, pe dușuri, pe stropituri, pe jumătăți de băi, băi întregi, pe băi de abur de tot felul, până atunci Kuhne în felul lui

de a vindeca restrînge folosirea apei, urmînd în însănătoșirea bolnavilor mai mult doctoria naturală.

Kuhne susține, că corpul e un tot și prin urmare o parte din el, o mîna, un picior poate îmbolnăvi întreg trupul și de aceea e de lipsă ca trupul întreg să fie îngrijit, căci el este un întreg, ale cărui părți sînt în neînteruptă legătură, așa că reaua stare a unei părți trebuie să aibă înfrîurire asupra altor părți.

După Kuhne, cel mai bun mijloc prin care se ne încredințăm despre sănătatea trupului e ca să observăm mistuirea, din care se poate vedea sănătatea omului.

„A cunoaște la timp boalele corpului omenesc, a le înlătura, a predica adevărul legilor naturii, cari pun la îndemînă omului mijlocul bun de a trăi și a se vindeca“, aceasta este ținta cărții lui Kuhne tradusă în 17 limbi, după-cum se zice în fața dintîiu a traducerii românești.

Cartea aceasta are chemarea de a fi un sfătuitor pentru toți cari caută scăpare și doresc sfaturi. Fie, ca scopul acesta să și-l împlinească cu prisos, spre alinarea suferințelor oamenilor bolnavi!

Doctor C.

Blaj, căci nu le venia la socoteală, ca Românul să se ridice așa numai dintr'odată și să lipsească pe nemeșii maghiari de sucul ostenelelor sale.

Și atunci ca și astăzi! Ei ne-au jurat moarte, și atunci ca și astăzi totul în mâinile lor și nimic în ale noastre, nici măcar jumătate din partea ce și nouă ni-se cuvine. Aproape nici o deosebire!

Până-când *Bărnuf* alcătuia *programul cererilor noastre îndreptățite* și cu sufletul plin de bucurie și cu resuffetul întregii românimi în inima sa spunea mulțimei, ca să fim cu toții strinși la olaltă, uniți și neuniți; până atunci răsvrătorul *Kossuth*, pe care Ungurii îl batjocoresc cu numele de „sfânt“, lipsi de tron pe Împărat și încerca a ne amăgi cu fel de fel de momeli, și când văzu că planurile mișelești nu 'i-se îndeplinesc, alergă ca un turbat în inima Munților-Apuseni, unde știim ce sfântă de bătaie a păpat dela Moșii lui *Avram Iancu* și ai lui *Axente*.

Atunci adunarea de pe „Câmpul Libertății“ alcătuia prin rostul lui *Bărnuf* programul neamului românesc din care a isvorit al partidului nostru național, pe care voim să-l și ducem în îndeplinire.

Ceea-ce a predicat *Kossuth* pe acea vreme, astăzi o urmează *Bánffy*, și unul și altul sânt svântați de patima ungurisirării, care cu deosebire în zilele noastre nici de fel nu vrea să mai recunoască calea adevărului. Nici unul nu e mai bun decât celalalt, seamănă unul cu altul ca două picături de apă; aceleași dorințe, aceleași poftă nebune a străbătut pieptul și al lui *Kossuth* și îl străbate și pe al lui *Bánffy*.

Și dacă *Kossuth*, încă nu a dus țeara de rîpă, în nimicire, să fim siguri, că o va duce capii stăpânirii noastre, mai curînd, sau mai târziu, dar' de sigur o vor duce.

La 1848 adunarea Românilor n'a fost oprită de nime, și în 3/15 Maiu

frunțașii Românilor cereau pe „Câmpul Libertății“ ca să fim cu toți o apă.

Astăzi după 48 de ani dela acea adunare, ce se întîmplă? Nu ne mai dă voe nici să ne mai adunăm.

Dr. Ioan Rațiu, președintele partidului național, a fost convocat pe Vineri în 3/15 Maiu o adunare a partidului național, în care să ne încicolăm partidul, desființat prin sêlbatecul ministru *Hieronymi*.

Nu ne-a dat însă voe, ca să ne adunăm, căci nici nu vreau să mai audă strigătele de durere ale neamului nostru, tocmai acum, când nația „singură alcătuitoare de stat“ benchetuește pe ruinele drepturilor noastre.

Înainte de asta cu ani 48 adunarea nu era oprită și s'a ținut și Românii n'au răsturnat ungurimea cu susu în jos. Erau și soldați la acea adunare, dar' soldații nu făceau decât *onorurile*, căci nu era adunată o mulțime de 40.000 de sêlbatici, ci un popor de oameni, cari voiau să-și reguleze ființa așa după-cum o cerea și glasul timpului de atunci.

La 3/15 Maiu 1848 Românii aveau dreptul de a se aduna, după 48 de ani însă, la 3/15 Maiu 1896, Românii n'au voe să mai țină sfat nici pe lângă paza de gendarmi. Și pe aceasta o batjocoresc Ungurii „dreptate“. Halal de tine dreptate!

Înțelepciunea lor e piezișe, căci opresc o adunare pacinică de Români, înțelepciunea lor e plină de cotituri, care are pentru sine oare-cari isbânzi, dar' nu merge decât prin mijlocul stâncilor și prăpăstiilor.

Acum când barbaria și tirania 'și-au aprins faciele, acum când ele au trecut toate hotarele, cuvine-se ca să fim neînduplecați în lupte și să nu ne dăm pace până-ce nu vom rupe vëlul, care dela

48 încoace ascunde toate nenorocirile neamului românesc din Ardeal și Ungaria.

Să jurăm cu toții că pururea vom fi frați și că nu vom avè o singură oră de odichnă până-ce nu vom vedè pe fiecare Român scăpat de sub jugul robiei de astăzi, care — astăzi este mai cruntă și mai barbară ca cea dinainte de 48.

Aduceviți aminte că sînteți Romani, zicea soldaților sei un căpitan al Romei celei vechi și această învățatură fi făcea nepregetați în ostenelele lor și neînfricați în lupte.

Români adevărați să fim și noi și neatîrnători de nimenea sub soare, pentru care să și murim dacă va fi lipsă, după-cum zice și poesia, să :

Murim mai bine 'n luptă cu glorie deplină.
Decât să fim sclavi earăși în vechiul nost' pământ!

Contra Milleniului. Deputatul german-liberal *Hauck* și conșoții din dieta din Viena au dat o interpelare cătră ministrul-președinte *Badeni*, pentru-că a oprit adunarea de protestare a studenților celor 11 națiunii contra milleniului.

Bánffy și Kossuth. Că amîndoi sînt tot o apă n'avem lipsă să ne îndoim. În credința aceasta ne întărește și faptul, că fiul „sfântului“ dela Torino n'a voit să se însoțească cu *Ugron*, pentru a pîri pe *Bánffy* pentru multele fărădelegi ce le-a sêvrșit.

Primar al Vienei a fost ales *Iosif Strohbach*, din partida lui *Lueger*, care a fost ales de întâiul vice-primar, ear' de al doilea vice-primar a fost ales *Dr. Iosif Neumayer*. Nou alesul primar numai așa s'a învoit, ca să fie ales, dacă partidul fi va primi abdicarea ori-și-cînd în folosul lui *Dr. Lueger*.

† Generalul Trapșia.

Unul dintre cei mai destoinici generali ai armatei împărătești, a răposat în 3 Maiu în vîrstă de 58 ani. Fiiu de grănițer din *Caransebeș*, *Trapșia* încă de tînăr a arêtat mare înclinare spre miliție. După-ce a învățat la mai multe școale de cadeți, la 1859 a intrat în armată ca cadet-sublocotenent. La 1866 a luat parte în răsboiul dela *Custozza*, unde numai cînste a făcut și numai învingere a câștigat. De atunci începînd a înaintat repede și la 1885 a fost numit de director al artileriei la comanda de corp din *Sibiiu*. Tot în anul 1885 a fost înaintat la rangul de general de brigadă în *Sibiiu*, apoi a fost trecut în armata din *Lemberg*.

A și fost decorat din partea Împăratului cu crucea de cavalier al ordinului *Leopoldin*, „pentru eminentele saie servicii atît în timp de răsboiu, cât și în timp de pace“.

El era iubit de toți și era privit și din partea mai marilor sei dela miliție, ca un om

născut soldat, ceea-ce nu e de mirat, dacă știm destoinicia Românului în cele ostășești, și îndeosebi a grănițerilor români, cari atîta fală au făcut numelui de Român, luptându-se pe câmpiile Italiei cu o bravură, pe care au admirat-o și străinii și îndeosebi *Archiducele Albrecht*, care a zis, că „Românii sînt cei mai buni soldați în împărăția austro-ungară“.

Trapșia era un Român de inimă și era fâlos că e soldat și că e Român, de aceea nici nu a prea fost privit cu ochi buni. *Archiducele Wilhelm*, inspectorul general al artileriei, a prezentat odată pe generalul *Trapșia* fostului domnitor al *Bulgăriei*, numindu-l: „cel mai brav general de artilerie“.

În veci pomenirea lui și viața lui să fie de pildă pentru acei Români, cari vor păși ca și el la miliție, unde numai aceeași cînste să o facă neamului românesc pe care a făcut-o generalul Trapșia!

FIRE DE TORT

de
George Coșbuc.

— Dare de seamă —

În alcătuirea baladelor, poetul *Coșbuc* a ajuns o înălțime, la care nu au prea ajuns alți poeți români.

Balada e acel fel de poezie, care trebuie să slăvească însușirile cele bune ale omului și se urgisească pe cele rele. În baladă și lucrarea e mai vie și mai repede ca în alte poezii.

Baladele pe cari ni-le presentă *Coșbuc* în „*Fire de tort*“ sînt bine scrise atît ca fond cât și ca formă. Poetul caută să ne înfățișeze diferitele însușiri omenești, pe diferiții oameni, cu întreaga lor ființă lăuntrică și dinafarică. Mărimea baladelor e cu atît mai însemnată, cu cît poetul se nisuește a scoate la iveală și partea sufletească, adică el nu se îndestulește cu lucrarea cutărui sau cutărui pe care îl descrie, ci ne descrie și diferitele stări ale sufletului seu, schimbarea acestor

Lupta în comitate.

Membrii români din congregația comitatului Bistrița, ținută la 29 Aprilie, s'au purtat foarte brav.

Di *Dr. Tripou* a ținut o vorbire mai lungă, în care a înșirat durerile neamului românesc și spunând că Românii nu pot lua parte la sărbătorile millenare, nici bani nu pot cheltui pentru ele, câtă vreme în Ungaria nu se face dreptate tuturor naționalităților. După aceea a prezentat o declarație scrisă de către toți membrii români ai congregației comitatului Bistrița.

Eată declarațiunea:

Având în vedere că:

1. Ni-se tăgăduiește dreptul de existență ca popor, ca națiune deosebită aici în patrie.

2. Că se fac legi și se iau măsuri pentru cutropirea noastră și a celorlalte popoare, și pentru cutropirea noastră în seminția maghiară.

3. Că pentru lupta noastră loială și legală sîntem numiți vînzători de patrie, atunci când nu reeunoaștem legi făcute fără de noi asupra noastră, cum e legea uniunii ș. a., când ne apărăm legea, credința și firea noastră, când ne apărăm biserica și școala fără de a vătămă dreptul nimenuia.

4. Că preoții și conducătorii poporului român, ba toți oamenii noștri de ori-ce tagmă, sînt prigoniți pentru iubirea lor de neam și pentru alipirea către biserica, școala, limba, legea lor.

5. Că sîntem scoși din constituțiune și administrațiune.

6. Că poverile cele groaznice de stat și de tot soiul duc pe toate popoarele, și îndeosebi pe al nostru, la sapă de lemn.

7. Că sărbătorile millenare înfățișează lucrul, ca-și-cum alte popoare nici

nu ar trăi, nici nu ar fi trăit afară de cel maghiar; și ca-și-cum bucuria noastră cea mai mare și datorința noastră ar trebui să fie tăgăduirea ființei noastre și preamărirea numai a poporului maghiar și sustarea lui de o mie de ani.

Noi membrii Români ai congregației declarăm în numele nostru și în numele *poporului*, care ne-a trimis aici, că: noi nu luăm nici o parte la punerea la cale și înălțarea sărbătorilor milleniului străin de noi și dacă ședința sărbătorească totuși se va ține, noi nu vom lua parte și dela început tăgăduim dreptul ori-și-cui de a ne înfățișa pe noi și pe poporul român, ca pe unii cari iau parte.

Declarațiunea aceasta 'i-a cam pus pe gânduri pe Ungurii din congregație, cari n'au zis nici un cuvînt. Ședința sărbătorească a comitatului Bistrița însă totuși se va ține, căci la votare Sașii și Jidanii au stat alături cu slujbașii unguri.

SCRISORI. Curată hoție.

Cacova-Ieri, în Maiu 1896.

Onorată Redacțiune!

„Foaia Poporului“ a ajuns a fi atât de îndrăgită de poporul de pe la sate, încât peana mea e cu mult mai slabă, decât se o poată descrie. Nu este Român cărturar se nu o prenumere și prenumerându-o se nu se ție mîndru că e abonent al ei. „Foaia Poporului“ e acea foaie, în care țeranul român, își împărtășește unul altuia și bucuria și supărarea și ori-care cetindu-o, rămâne mîngăiat în suflet. Aceasta o vedem mai bine noi cărturarii dela sate, cari trăim în mijlocul poporului.

Toate acestea sînt mîndre și frumoase, dar' sînt și altele, care, nu bucurie, ci întristare aduc bietului Român, Puternicii zilei, dela cel mai mic până la cel mai mare, a venit la credința, că poporul român peste tot, și țeranul român în parte, e o oaie, care e bună de tuns și muls, fără se zică ceva. Dela cel mai mic până la cel mai mare slujbaș ungur, știe se tungă și se mulgă pe acest

blând popor. Te prinde mirarea, că cum mai poate purta atâtea greutate de tot felul ce-l apasă pe nedrept, pe acest răbdurii, dar' darnic popor. Eată o întîmplare din sute de mii, pe care cu toată cinstea Vă rog a-i da loc în mult iubita „Foaia Poporului“.

Nicolae Drăgan I. Todor din Cacova-Ieri încă în 1894 a luat inventar după o soră a sa, în urma căruia s'a și ținut pertractarea înaintea notarului public, Magyar Bertalan din Cămpeni, încă în 27 Septemvrie 1894.

Numitul notar public pentru luarea protocolului la pertractare a cerut dela Nicolae Drăgan I. Todor 12 fl. 11 cr., care sumă de bani, numitul domn 'i-a primit, după-cum arată cuitanța scrisă de dînsul, în 27 Octomvrie 1894.

Judecătoria cercuală regească din Jara-de-jos în judecata din 10 Septemvrie 1895 nr. 1253 'i-a hotărît numitul domn notar public numai 4 fl. 26 cr. pentru lucru, de unde lămurit se vede, că Măria Sa mulge pe bietul opincar român după voia și placul seu, fără a mai ține seamă de dreptate și lege.

Numitul Nicolae Drăgan I. Todor, încă cu șese inși, a făcut arătare la Turda la comitat contra notarului public, dar' până astăzi nimica nu a primit, se vede, că ce a dat a păpat lupul. Acest domn notar public numai dela acești șapte oameni a mîncat pe nedreptul peste 40 fl.

Eată, dle Redactor, cum știu tunde și mulge domnii de ungur pe plugarul român, care e talpa țerii. *Adevărul.*

Dezna, 26 Aprilie 1896.

Făcându-se aici alegerea de deputat dietal, a fost ales omul stăpînirii, Ladislau Solymoșy. S'a dat și o masă de obște, la care au fost chemați și preoții români. Acestia însă nu au luat parte, ceea-ce le face cinste. Juzii însă au luat, ceea-ce nu-'i de mirat, când știm, că nu sînt aleși din voința poporului, ci la voința mai marilor în — fărădelegi. Flamuri Români nu au lăsat se pună pe la casele lor, afară de învățătorul pensionat, Petru Mihăilă, care a lăsat se 'i-se murdărească casa cu flamură străină. Învățătorilor, cari trăiți din crunta sudoare a Românilor, ferțiți-vă de faptele unui asemenea învățător, ca să nu vă faceți de ris și batjocură! *Un Român.*

stări, după-cum e și lucrarea și binele și răul prin care viteazul descris, e nevoit să treacă.

Astfel în poesia „*Stefăniță Vodă*“, viteazul domnitor e supărat pe boierii țerii, cari sînt îndărătnici și nu voesc să înșeleze caii cei mai buni, când e vorba ca să urmeze pe domnitorul țerii, Domnitorul se aruncă pe cal, ear'

*„In gura văii lângă pod
Boierii stau cu frică,
Ei par o gloată de norod,
Pe cai pitici și plini de glod —
In scări temutul Voevod
Cu hohot se ridică“.*

Boerii stau ascunși și la chemarea aspră a lui Stefăniță cu toții tac, afară de spătarul, care spune că-'i

*„Săracă țeara, noi săraci
Și cai voinici de unde? —
N'ai bani de-un cal? Ia calul meu!“*

zice Domnitorul mîniat spătarului înspăimîntat și cuprins de teamă. Stefăniță îi batjocorește și luându-'și calul de frâne îl dă spătarului, care nevoiaș fiind îl reținapioază, ceea-ce îl face pe Stefăniță și mai mînios, căci vede

pofta de avere a spătarului, care ia frăul calului, sprinten al lui Stefăniță, care

*.....apoi cu frăul a lovit
Ponciș în ochi fugarul.*

Stefăniță e muncit de gânduri, și în mânia sa nu mai stă de vorbă cu boierii, ci le spune, că

*...fiecărui dintre voi
Eu am să-'i dau un cal de soi
Că 'n grajd mai am o sută!“*

Plină de sguuire e balada „*Pașa Hassan*“. Descrierea răsboiului cu grozăviile lui, te înfioarează. Turcii se bat cu Românii, în fruntea lor Hassan, ear' în a oștirea române, Mihaiu Vodă, care

*...în zale și în fer
Și zalele-'i zurne crunte,
Gigantică poart-o cupolă pe frunte,
Și vorba-i e tunet, răsufletul ger,
Ear' barda din stînga-'i ajunge la cer
Și Vodă-'i un munte.*

Oștirea Turcilor e bătută, ear' asupra lui Hassan, care sta colo-cât-colo o lume întregă de sbuciumări, par'că se prăvălește o

lume întregă de viteji, cari îi sacă puterile și îi turbură mințile. Mihaiu s'apropie de el și

*„Stăi, pașă, o vorbă de-aproape să-'ți spun
Că nu te-am găsit nicăire!“*

Hassan nu răspunde nimic, dar' cetitorul vede din descriere, groaza de care e stăpînit. El știe

*„că 'n ghiară de fiară și 'n gură de tun
Mai dulce-'i perirea“.*

Ear' când Mihaiu vrea să-'l pună la probă și-'i zice:

„Stăi pașă! Să piară azi unul din noi“,
Hassan mai tare zorește înspre tabăra oștirea lui „în lături asvîrlită“, unde

*.....a jurat
Să sară de spaimă 'n lună,
Vîzută și Beii, că fuga e bună
Și bietului pașă dreptate 'i-au dat,
Căci Vodă ghiaurul în toți au băgat
O groază nebună“.*

Lui pașă îi zice „bietul“, din care se vede, că poetul încă e cuprins de o jele la durerea și nenorocirea care îl ajunge pe Hassan. *Emanuil.*

Adunare învățătorească.

Lacul-negru (Fecheteteu), 26 Martie 1896.

Adunarea a II-a de primăvară din anul școlar 1895/6 a reuniunii învățătorilor români gr.-or. din despărțământul *Peștesului*, ținutul *Oradea-mare*, s'a ținut la 26 Martie a. c. în Lacul-negru.

După săvârșirea sfinteii liturghii, la care au luat parte învățători, preoți și popor, președintele adunării deschide ședința prin o cuvântare potrivită scopului întrunirii. După săvârșirea lucrărilor obișnuite la o adunare învățătorească, se adună lucrările de câte o coală dela fiecare dascăl, cu scop ca cu timpul prin *culegerea datinelor, poveștilor, poeziilor populare* ș. a. să se tipărească o carte în folosul reuniunii.

După aceasta învățătorul Petru Cipou cetește o lucrare a sa despre propunerea *Statutului organic* (rânduiala bisericii gr.-or.), în care stăruiește mult, ca învățătorii să pună mare greutate pe aceea, ca școlarii să li-se spună și să învețe mai cu temeiu legile bisericii, cât și constituțiunea patriei. A fost foarte bine primită! După aceea Aron Bulzan, învățătorul locului, a ținut cu școlarii prelegere din Statutul organic, care deasemenea a plăcut.

Învățătorul Petru Cipou cetește o lungă lucrare despre *„Stîrnirea și dezvoltarea religiosității și moralității și întărirea caracterului religios-moral în școlari”*. Această frumoasă lucrare și de mare însemnătate mai cu seamă în timpul de astăzi, a fost cu mare luare aminte ascultată și totodată primită pentru armarul reuniunii.

Învățătorul Petru Boțioc cetește lucrarea sa despre *„Chemarea învățătorului”*, care a fost ascultată cu plăcere. Înv. Stefan Tulvan a vorbit despre *„Școală și familie”* ca stâlpi puternici ai creșterii, care va fi publicată în vre-o foaie. (Lucrări bune și scrise într-o limbă curat populară, le publicăm bucuros. Red. „F. Pop.”)

Învățătorul Ioan Ciota cetește o lucrare a sa despre *însemnătatea stupăritului*, care a fost bine primită. După aceste lucrări bune și folositoare s'a ales dl Avram Igna de președinte, Stefan Tulvan, vice-președinte, Iosif Crainic, notar I., Ioan Antonescu, notar II., Aron Bulzan, cassar, Ioan Boțioc, bibliotecar; membrii în comitet: Petru Cipou, I. Câmpian,

Stefan Domocoș, I. Ciota, Const. Mănușca; membrii înlocuitori: Sim. Butini și Ioan Bere.

Cu aceste s'a sfârșit lucrarea noastră dela adunare și după-ce dl inv. ne-a mai adunat la masa sa, ne-am îndepărtat fiecare la ale sale, cu o mulțime de cunoștințe mai mult.

Unul din cei de față.

Buza, 8 Maiu 1896.

Domnule Redactor!

Mă rog să binevoiți a da puțin loc în prețuita noastră „Foaia Poporului”, despre un lucru grozav, ce s'a petrecut acuma Mercuri în 6 Maiu st. n., pe Câmpie, în comuna *Buza*.

În comuna Buza, fiind și Unguri mulți și voind dînșii ca să se pregătească de mileniu, mai ales pe 10 Maiu st. n. s'au îngrijit ca să aibă cu ce pușca. Și având niște țevi de tun, mari și lungi, vechi de oare-câteva zeci de ani și pline de rugină, s'au dat și le-au umplut, de probă, ca să vadă cât de tare vor suna. Dintăiu au umplut una și au slobozit-o, însă nu li-s'au împărut, că n'a sunat tare și au pus a doua-oară praf, umplând țevă bine și s'au dat și au prins a o bate, însă bătându-o tare, îndată s'a slobozit și s'a sfărmat toată.

Atunci a lovit și pe patru oameni, cari au fost umplut tunul și îndată au căzut jos. Unul dintre ei a și picat mort atunci dintr'odată, ear' pe cei trei nu 'i-a omorît atunci, fără 'i-a îmbolnăvit rău tare, așa încât slabă nădejde este de a se însănătoșa, rupându-li-se la unii mâinile și picioarele, ear' pe altul 'l-a lovit la cap. Dintre acestia unul este *Român*, ear' ceilalți Unguri. La cel care a murit 'i-au rămas patru copii și muierea. Ear' cei trei au fost duși atunci deauna la spitalul din Dej. Din întâmplare atunci când au pușcat era și medicul din Teotiuș de față și le-a legat rănile la cei nenorociți.

Și aceasta s'a întâmplat făcând numai probă. Căci de nu ar fi făcut probă, ca să puște, atunci se lăsa până pe Duminică și atunci ar fi omorît și bolnăvit o mulțime de popor, ce s'ar fi strîns ca să vadă comedia, căreia îi mai zic și milenia.

Toate sînt înzadar, s'a văzut de mai înainte, că cum 'și-'l-or sërba!

Alexiu Lățișiu.

Bobota, 4 Maiu 1896.

Domnule Redactor!

Multe rele ce ne face părintele din comuna noastră Bobota, în Sălagiu, *Gavril Vaida*, se tot înmulțesc pe zi ce merge. Am tot așteptat îndreptare, însă înzadar. În unele din Duminicile trecute în biserică a cetit un circular în limba ungurească, pe când nici un poporean nu știe ungurește. În care cauză s'a și luat protocol în adunarea făcută numai pentru aceea, dară nu 'și-au ajuns scopul.

În ziua de 3 Maiu, în loc de predică ne spune, că în 9, 10, și 17 a l. c. se ține slujbă în cinstea Ungurilor și a mileniului, să se roage bagseamă ca se poată apăsa mai bine pe Români. A îndatorit pe învățător să meargă și el cu pruncii la biserică și să cânte în chor.

Preotul nostru să îngrijește tare de mileniu, nu vede că petritele și țiglele aduse înaintea bisericii cu scop ca să se facă școală, se strică de vreme, el nu vede că școala cea veche se îmburdă pe prunci, pe care-'i plouă în școală ca afară, el nu să îngrijește de a scoate suma de 5000 fl. și usura din Gherla dela episcopat, mai bine să nimicesc acei bani acolo, decât să-'i folosim la facerea școlăi. El nu vede cum străinii ne pândesc și așteaptă să pue mâna pe școală, prin ce ne ar lipsi de ce avem mai scump pe lume de limbă. El nu vede, că biserica noastră are cele mai mari icleșii și venite din Sălagiu, și totuși este îndatorată, neîmpodobită, necurățită, el nu voește a se rușina de ocarăle ce le capătă în fața bisericii pentru faptele sale, de nimica nu-'i pasă, el nici o ogradă ce se află în fața bisericii nu voește a o lăsa pe sama zidirii școlăi, deși în o adunare toți senatorii și fruntașii satului au adus hotărîre, că pe acea ogradă să zidească școala, el nu grijește de școală, de gardurile de lângă școală, și alte de aceste. Ce e drept, e om înaintat în vîrstă și totuși face lucruri ce n'ar trebui să facă. Merge pe calea lui *Szabó Fános*, dureros lucru! Mai bine ar face, dacă acum la bătrânețe ar face lucruri plăcute lui D-zeu și oamenilor și să nu fie slugă unor venituri, mai bine ar lua pildă dela cei-ce se luptă pentru binele și înaintarea noastră, dar' el șede ca un trântor, roade din venitele bisericii din loc.

Talpos Nicolae, econom.

Rândunelelor.

Dragi rândunele, paseri ușoare
Unde vă duceți? Unde sburați?
Nu vă e milă de mine oare,
Străin aicia să mă lăsați?

Pe-aceste locuri încântătoare
Ca și voi paseri sînt peregrin,
Inima-'mi tristă ah! mult mă doare
Când vîd că singur o să rămân.

Singur în lume fără speranță
Fără de rude sau ajutor,
Între aceste inimi de ghiță
Simt, sorioare, că o să mor.

O, să am aripi mîndre, ușoare,
Spre a mea țeară cum aș sbura,
Ca voi m'aș duce, dragi sorioare
Pămîntul sacru aș sîruta.

Dar' nu se poate! ah! nu se poate!
Și tot aicia o să rămân,

Și n'a durerii tainică noapte
Să plîng în taină și să suspin.

La primăvară, când earăși toate
Pe lângă cuiburi veți reveni,
Nu știu găsiți pe-al vostru frate
Ori pe-astă lume nu va mai fi.

Dragi rândunele, când voi veți trece
Prin a mea țeară ce o ador,
Vă rog a-'i duce o sărutare
C'aici ah trebuie, trebuie să mor!

Pietritele, în România 1896.

Remus V. Begnescu.

Doină.

Doiniță de dor,
Foc lin arzător
Cum zilele-'mi trec,
Cu tine-'mi petrec.
Cu tine-'mi alin,
Amarul suspin.
Cât e ziua 'ntreagă

Cu doina mea dragă,
Gânduri negro-alung
Când vin și-'mi străpung
Inima din sîn,
Sufletu-'mi străin.
Când eu le cînt lor
Doina mea de dor:
Fetele din prag
Ascultă cu drag,
După mine trag,
La umbra de tag;
Până-'s pe pămînt,
Mereu să le cînt
Doine de amor
Foc pîtrunzător.
Dinum si hoina!
De n'ar fi doina,
Eu vecinic aș plînge,
Inima-'mi s'ar stînge:
Dar', căci doine-'mi vin:
Doinele mă țin.

G. Bodnariu.

Minunății millenare.

Baia-de-Criș, 9 Maiu 1896.

În comuna noastră de vre-o 8 zile s'au ridicat steaguri ungurești pe vre-o 40 de case și nu numai pe cele ale Ungurilor, dar' chiar și pe ale Slovacilor. Preotul român gr.-cat. încă a fost agrăit, ca se ridică unul pe turnul bisericii, dar' nu li-s'a împlinit dorința, căci bravul preot nu a dat voie ca să se murdărească turnul cu steaguri străine.

Directorul dela școlaele de stat nevoind se rămână înapoia celorlalți Ungurași, încă a dat poruncă, ca băieții dimpreună cu fetițele de școală, să iee parte la sêrbare, să meargă la biserică, să se îmbrace în haine ungurești și fiecare să-și acațe o pantlică național-ungurească. Năcazul lor însă, căci nu au găsit atâta pantlică în comună și de aceea băieții de Ungur au fost siliți ca să pună pantlici numai de o culoare, dar' pe băieții de Român nu 'i-au lăsat neîmpodobiți, ci le-au dat tricolar unguresc. Acum închipuiți-vă, cum le ședea băieților de Român cu pantlici ungurești — nemzeti — și îmbrăcați cu cioareci și suman de lână de oaie albă.

Au încungiurat tot târgul cu copii așa mascați și apoi le-au dat un prânz — millenar, copiiiilor, se înțelege pe nimic, căci plătim noi în dare.

Eată urmările lipsei de școală românească, căci noi cei din Baia-de-Criș, nici până în ziua de astăzi nu avem.

„Cucernicul“.

Flămânzii.

Teaca, 24 Aprilie 1894.

La alegerea de deputat dietal, făcută în Teaca la 22 Aprilie, a reușit candidatul stăpânirii, Dozsa. După alegere s'a dat și un ospet, la care au luat parte și următorii Români (?): N. Câmpian, preot în Băița, N. Rațiu, preot în Filpișul-mic, N. Berdeanu, învățător în Teaca și Simion Vêrfu, dascăl în pensie din Posmoș. Toți acestia erau cu peană roșie, ca să capete câte un blid de tocană-rămășiță, ori doară ca să-și facă cinste, sau pentru a înainta? Cel dintâiu vrea să ajungă protopop, al doilea vrea să lase prescura și să se facă dascăl unguresc — bată-l aceea de ce vrea să se lapede. Al treilea deasemenea umblă înaintea stăpânitorilor în cote și în genunche, ca să-și facă dascăl unguresc, al patrulea e un nesăturat. Am mai văzut și alți flămânzi — plugari, din mai multe sate, cari deși gazde și oameni bătrâni, nu s'au rușinat a purta peană roșie și a-și petrece o zi de lucru pentru un papricas, făcând cinste unui împintenat și bătându-și joc de datorințele noastre românești.

Pinticanul.

Loc deschis.*)

Convocare.

Despărțământul Făgăraș al reuniunii învățătorilor români gr.-or. din districtul al XI-lea, Făgăraș, al arhidiecesei transilvane, își va ține a doua adunare generală din acest an, Duminecă în 19 Maiu a. c. v. în Sâmbăta-superioară, la care adunare sînt poștiți a participa toți membrii, precum și alți binevoitori ai acestei corporațiuni. Învățătorilor membri li-se compete 1 fl. diurn și pausal de călătorie corăspunzător.

* Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta redacția nu primește răspunderea.

Programa:

Înainte de ameză.

1. La 7 ore asistarea în corpore la serviciul divin și parastasul pentru decedații membri ai reuniunii.
2. Cuvânt de deschidere și încasarea taxelor dela membrii.
3. Asistarea în corpore la examenul școlaei de acolo.

După ameză.

4. Referada comisiunilor despre succesul examenului, și anume:

- a) George Talpan, N. Ludu și S. Siche. asupra *condicelor școlare*;
- b) I. Ciungara, M. Flitter, G. Cantor și G. Comșa, asupra *studiului religiunii*;
- c) N. Bica, I. Berescu, Tr. Pacală și Petru Boeriu, asupra *stud. limbii materne*;
- d) N. Pop, I. Comșa, I. Judele și L. Vasiu, asupra *matematicii*;
- e) L. Comșa, A. Opriș, C. Pică și G. Bucă, asupra *limbii maghibre*;
- f) S. Stan, I. Stanciu, P. Nastea și D. Bărbat, asupra *geografiei*;
- g) D. Chiujea, I. Capătă, Bueur Pușdercă și I. Stoica, asupra *istoriei patriei*;
- h) M. Mateiu, N. Roșca, B. Galbinea și Lazar Sbârnețiu, asupra *științelor naturale*;
- i) I. Baicoiu, N. Aron, I. Pop și I. Hașu, asupra *dexterităților tehnice* propuse.

4. Raportul cassarului.

6. Propuneri diverse.

Făgăraș, 12 Aprilie 1896.

Nicolau Aron,
președinte.

I. Berescu,
secret.

Dare de seamă.

Curatorul nostru bisericesc Antoniu Șerban, vîzînd că turnul bisericii e în stare debilă, a hotărît a convoca eforia bisericească, spre a se consulta, că pe ce cale s'ar pute ajunge la mărețul scop care zilnic 'l-au dorit, de a vedea turnul renovat.

După mai multe desbateri în dreapta și în stînga, harnicul nostru curator primar a venit la ideea aceea, ca să recurgă la parochieni cari cu cât va binevoi a concurge cu obolul seu, și mulțumită lui Dumnezeu că ideea a fost foarte bună.

N'a trecut o săptămână și harnicul nostru curator alăsat ca să se adune parochieni la școală, unde apoi zelosul nostru paroch, dl Moise Ilca, prin o cuvîntare însuflețitoare a arătat mărețul scop, care e fala și podoaba comunei noastre punîndu-se o listă înaintea parochienilor, ca fiecare după cât le permit jurstările, să contribue, așa au bine voit a contribui următorii:

D-na Sofia Popescu 2 fl., dl S. Popescu, inv. 2 fl., Antoniu Șerban, cur. I. 6 fl., Hanes Șerban 5 fl., Cătuța Șerban 5 fl., Moise Ilca, paroch 5 fl., Șiga Șerban, primar 10 fl., Mihut Horoni 5 fl., Șerbu Șerban 5 fl., Ioja Șerban 3 fl., Ioja Para 3 fl., George Lada 3 fl., Ioan Băbescu 3 fl., Nicolau Casian 5 fl., Ioan Dobrean 2 fl., Ianeș Nandra 1 fl., Alexiu Veg 3 fl., Ianeș Salmen 1 fl., Teodor Salmen sen. 3 fl., T. Salmen jun. 2 fl., Ianeș Șerban 5 fl., Toma Dănesc 1 fl., Petru Bărbesc I. Ianeș 1 fl., Hanes Simon 1 fl., Toma Dobrean 2 fl., Petru Bociat 2 fl., Adam Pop Țarină 5 fl., Eva Bărbesc 4 fl., Ișfan Șerban 2 fl., Ferenți Roșca 50 cr., Ioan Mușă 1 fl., Petruț Lada șlic. 5 fl., Mihut Lada 2 fl., Ianeș Șerban I. Mihu 1 fl., Ioșca Hunedorean 50 cr., Voin Floroni 2 fl., Ianeș Mărilă 5 fl., Pal Dănesc 50 cr., Petru Lada I. Ianeș 2 fl., Petru Dănesc I. Iosif 1 fl., d-na Elisabeta Mărilă 3 fl., George Floroni 1 fl., Elisie Bărbesc 50

cruceri, Petru Stăncioni 3 fl., Sigmund Spitzer 3 fl., Ișfan Lada 3 fl., Nicolau Pona 2 fl., Solomon Pasculescu 3 fl., Pêtruț Mărșav 1 fl., Ianeș Șerban I. Ioja 1 fl., Ianeș Babeș 2 fl., Ianeș Zăiconi 1 fl., Moise Fărcaș 1 fl., Șiga Măcrău 50 cr., Spiridon Alexoni 1 fl., Ianeș Bălică 2 fl., Petru Lada I. Balint 3 fl., Ianeș Grădiștean 2 fl., Ianeș Lada I. Pal 2 fl., Petruț Veg 1 fl., Carol Ciulai 1 fl., Ianeș Dănesc I. Ioan 1 fl., Moise Căndărăș 60 cruceri, Moise Simon 50 cr., Mihut Bărbesc 1 fl., Șiga Roșea 80 cr., Ferenți Kerner 2 fl., Șiga Șerban a Floarei 1 fl., Michail Iuhas inv. 3 fl., Iosof Mușă 1 fl., Lajeș Fărcaș 1 fl., Ianeș Mușă 1 fl., Beni Albulescu 2 fl. și Nicolau Murar 2 fl. Suma pentru turn 171 fl. 40 cr.

Pe lângă aceasta au binevoit a dărui dl Alexandru Casian, notar în Toplița 3 fl. pentru legatul Stei Fvangelii; pentru 2 candelile la sfînta biserică în preț de 27 fl., au binevoit a dărui, Șiga Șerban, primar 12 fiorini 70 cr., Antoniu Șerban, curator primar 4 fl. 30 cr., Ianeș Lada I. Pal. 4 fl. 40 cr., Nicolau Casian 3 fl., George Lada 2 fl. și Șiga Șerban a Flori 50 cr.

Deci primească și pe această cale domniile contribuente mulțumite pentru viul interes față de acest scop măreț.

Totești, 10 Aprilie st. n. 1896.

Pentru curatorat:

Samuil Popescu,
cantor-docent, ca notar. efor bis.

Mai nou.

Adunarea partidului național român, conchemată de către președintele Dr. Ioan Rațiu, a fost oprită. Stăpînirea ungurească cu nația „singură alcătuitoare de stat“ poate deci să se veselească în ticnă, căci și-au ajuns ținta de a sugruma ori-ce pornire românească. Sîntem scoși din constituție, ni-se răpește ori-ce drept din partea stăpînirii, care ori ce lege o calcă în picioare.

Dl Dr. Ioan Rațiu a fost încunoștințat prin primăria orașului Sibiu, că adunarea conchemată pe 3/15 Maiu este oprită „fiindcă, în Țara-Ungurească nu poate fi decât numai o singură națiune și aceea e cea maghiară“ și fiindcă „în Ungaria nu se pot ține adunări la cari să fie chemați numai Români“.

Așa glăsuște hîrtia de opreliște pe care a primit-o dl Dr. Ioan Rațiu, președinte al partidului național român.

Știrea aceasta credem că va indigna pe ori-ce Român de bine și fi care dintre noi își va ține de datorință a fi cu atât mai tare neînduplecat în lupta pentru recăștigarea drepturilor noastre, pe cari păgăna ocărnuire ni-le răpește fără pic de sfială.

CRONICĂ.

Proces amânat. Procesul „Foi Poporului”, care era să se țină în Cluj la 5 Maiu, s'a amânat până pe 23 Iunie n. — Se vede a le fi fost rușine coconșilor procurori, ca tocmai acum în vremea sărbătorilor să țină procesul.

Dl George Pop de Băsești și-a sărbătorit ziua numelui în ziua de sf. George. Slujba d-zeească a îndeplinit-o rev. archidiacon Gregoriu Pop, la care au luat parte între alții mulți și vicarul Silvaniei, dl Alimpu Barbuloviciu și sărbătoritul, ear' la prânzul dat, mai mulți inteligenți și doamne din apropiere și din depărtare. S'au ridicat mai multe toasturi pentru sărbătoritul, pentru scumpa noastră națiune și pentru mai mulți bărbați fruntași ai neamului nostru.

Dumnezeu să-l țină pe dl Pop de Băsești încă la mulți ani fericiți!

Correspondentul.

Nerușinare ovreiască. Dl Mihaiu Rubinoviciu, adm. par. din Bruznic, ne scrie despre o întâmplare vrednică de inferat. Un Jidan cu numele Lipoth Khon a intrat în casa șpanului de mine Isaia Olărescu, așa numai, fără nici o afacere. Olărescu sosind acasă l-a bătut pe Jidanașul vinovat, ear' acum bietul țeran a trebuit să stea 7 săptămâni în temniță nejudicat, și poate să stea încă. Jidanașul strică viața familiară, ear' bietului Român nu-i e iertat să-și mântuie cinstea familiei!

Felurimuri de felurimuri. O foaie românească din Orăștie scrie următoarele: „În București s'a ținut azi săptămâna o adunare foarte strălucită. . . . cu muzici care au protestat contra milleniului”. Să nu rideți dacă foaia anonimă vă spune, că „muzicile protestează contra milleniului”!

Și alte multe și mai mari și mai mărunt.

Diregători răi. Cu privilegiul sosirii Împăratului la Budapesta, ziarul „Alkotmány” iconțește guvernul în următorul chip: „Pecătoși sunt aceia, cari absența Regelui o folosesc ca și diregătorul cel rău, ca să se îmbogățească pe sine, și dacă stăpânul își cercetează averea, ca să facă cele de lipsă și să examineze totul, atunci în grabă spoiește păreții, curăță grădina, îi arată sămânătura și vitele cele mai bune, pe celelalte le ascunde, ear' pe cei-ce aparțin curții îi învață, că ce să răspundă, dacă-i știricește. Dar' dacă stăpânul ar mai rămâne mai mult la moșia sa, s'ar afla multe, că în ce fel au traficatul cu Jidanul când cu vânzarea bucatelor, câte lemne au tăiat din pădure, a căror socoteală nu e făcută, câte vite pășunează în câmp, cari nu sunt ale proprietarului, ci ale diregătorului. Așa este și guvernul, care o duce bine, de vre-o 20 de ani începând, de când s'au încredințat lui cărmuirea țării”.

La cele scrise de „Alkotmány” noi n'am mai adauge nimic afară de o asemănare potrivită a stăpânirii ungurești cu guvernării districtelor rusești, cari încă cheltuesc milioane pentru a împăienge ochii Țarului.

O sentinela bătută. Din comuna Bozovici din Bănat ni-se scrie, că acolo s'a ținut o adunare de notari, de primari și matriculanți, cu scop de a alcătui ptri pe la mi-

nistrul de dreptate împotriva blândului și pacinicului popor românesc, sub cuvânt, că e „așfător la ură”, că e „vânzător de țeară” și că comunitatea de avere grănițerească „valahă” din Caransebeș e cuibul acestora și Dumnezeu mai știe, câte toate au mai făurit. Adunarea a ținut până — noaptea târziu, când apoi pe la 2 ore în noaptea dinspre 29/3 a. c., Ballog László s'a aruncat asupra pacinicului polițist de noapte, amenințându-l cu revolverul, dându-i pumni, ba a voit să-și iee și pușca. Eată ce fac aceia, cari sunt puși în fruntea comunelor!

Sărbare cu ori-ce preț. Din Șarșul-săseșc ni-se scrie, că preotul Dionisie Kendy a spus în biserică, că Ungurii s'arbează milleniul și că locuitorii trebuie să s'arbeze, ori le convine, ori ba. Primarul, ca se nu rămână înapoia celui cu circularul, a dat poruncă cu circularul satului, adecă cu tabla vecinătății, (un fel de scândurice), pentru-ca la 9 Maiu să se țină sărbătoare, pe când lucrul câmpului ne îngrămădește. *Un plugar.*

„Vatra”. A apărut nrul 19 al minunatei reviste pentru familie. Cuprinsul e foarte bogat și frumos.

Întâmplări de moarte. Emeric Pop jun. de Băsești, student de a 6-a cl. gimn, a răposat în vîrstă de 18 ani în Cluj.

— Bucur Rășpop, econom, fost primar 20 ani, a răposat în vîrstă de 67 ani în comuna Săcel lângă Sibiu.

Daruri creștinești. Pe seama bisericii gr.-or. din Bârsa, au făcut daruri următorii: Năchita Draga, o Evanghelie cu litere romane, învălă în catifea roșie, cruce, păhar, colțuri și copcii de argint în preț de 30 fl.; Ana Petco născ. Nincu, un rînd de vestminte preotești cu 35 fl.; Greta Mihut, o măsurită pe pistol cu 10 fl.; Pavel Draga, icoana Învierii cu 4 fl.; Ecaterina Luchici, un prapor negru cu 12 fl. și vîd. Faur Florița icoana Bunăvestirii în preț de 4 fl. — Dumnezeu să le respălătească binefacerea!

Terențiu Popa.

Căsătorie. Dl Gavriil Bogdan, învățător gr.-or. în Finteușul-mare și-a încredințat de soție pe d-șoara Letiția Butean. Să fie într'un cias bun!

Petrecere, teatru și concert se va da în Iclănzul, la 3/15 Maiu, în folosul școlii. Programul: 1. La 9 ore a. m. serviciu divin. 2. La 10 ore a. m. începutul dansului popular al tinerilor din comunele prezentate. 3. La 1 oră d. a. începutul dansului pentru inteligenți. 4. La 3 ore d. a. teatru pentru popor cu concursul d-șoarei Letiția Rusu și d-lor Vasiliu Vlasu și Georgiu Șeulean, precum și imnuri ocazionale, executate de coriștii țerani din loc. 5. Călușul și bătuta și alte jocuri naționale executate din partea alor 12 tineri țerani din loc. 6. La 8 ore seara teatru pentru inteligenți și popor, cu concursul domnișoarelor Eli Hodoș, Emilia Iacobescu, Letiția Rusu și domni Maxm Vlasu și Alexandru Rusu etc. și imnuri ocazionale, executate de coriștii din loc. — Romul S. Orbeanu, președinte; Vasiliu Suci, cassar; Vasiliu Hodoș, controlor; Corneliu Catona, secretar. — NB. Victualele sînt concretizate stim. familii. Pentru vin și bere, comitetul s'a îngrijit cu un preț moderat.

R Î S.

Ce-i milleneul?

Prietenul: De unde vii soațe?

Calătorul: Vin dela milleneu din Iudapesta.

Prietenul: Ce-i ala milleneu?

Calătorul: Nici atîta nu știi? Să strîng mai mulți oameni, măgari, cai, boi etc. și fac acolo un tîmbălău. Ca să pricepi mai bine, acuma sînt o mie de ani, de cînd se chinue să ne facă Unguri, dar' slavă Domnului, să mulțumesc să ne facă și pîn' la celalalt milleneu.

Alexandru Țepeneu.

POSTA REDACȚIEI.

Abonent 4095. Las' să dovedească contrarul și atunci se va sbucura și de lauda noastră.

D-sale N. N. Umbli cam cu ascunzături, ceea ce vei crede d-ta că nu ne cășunează plăcere. Alovii din tufă în preotul d-voastre, nu se poate. Despre nefericirea notarului, chiar' Ungur să fie, nu-i iertat să ne batem joc. La ori-care îi poate veni nenorocirea, deci lăsăm-l în mila lui Dumnezeu.

D-sale I. G. în Banat-Comloș. Dacă numitul nu vă convine, pune-văți toate puterile și vă alegeți pe un altul, care e mai destoinic și mai pricepător în trebile bisericesti.

D-sale Ioan Morușca, preot în Craiva. Suspiționarea notarului e lipsită de adevăr, pentru-că nu d-ta ne-ai scris ceie publicate în numărul 7 al foii noastre.

D-sale Mihaiu Lazar. Adresează-te prăvăliilor românești din Sibiu, care mijlocește cumpărarea și vinderea a tot felul de marfă.

Prietenul din Bozovici. Amănunte mai multe n'ar strica. Mulțumită!

D-sale Ioan Stoica în Avrig. Fiind o afacere care te privește numai pe d-ta și pe dl protopop, nu se poate publica. Altceva cu drag. Tot binele!

D-sale Iosif Ognean în Soborșin. Mulțumitele noastre pentru desmintirea dată, că poporul de acolo nu înclină spre nazarenism. Salutare!

D-sale Ioan S. Am dat-o «Tribunei» pentru-ca să nu întârzie publicarea ei.

D-sale D. I. în S.

«Și din dulci struguri de vie
Ți-am făcut o poezie».

Se vede că strugurii au fost prea acri de aceea e și poezia așa de rea la gustat. Cu toate că «poezia e cultă», nouă nu ne face plăcere multă. Chiuitura o dăm aici pe jumătate:

«Nici o foaie nu mi dragă,
Ca «Foaia Poporului»,
În densa mi drag a cetii.
Că mă nvață-a chiu».

D-sale Ioan Iuga în Balomir. Dacă mergi la fântână după apă, aștepti ca să vii cu cofa plină, ear' nu goală. Vei înțelege și d-ta, că noi nu putem să reproducem după «Revista Orăștiei». Adresează-te redacțiunii acelei foi, ca să mai publice încă odată. Îi va prinde bine!

POSTA ADMINISTRAȚIEI.

La adresele următorilor domni, se expediază foaia regulat, deci nu noi sîntem cauza, dacă nu o primesc, acolo trebuie căutată pedeca. Anume domni: Ioan Roșu din Domán u. p. Resiszabánya; Dumitru Petru din Ibănești; Teodor Câmpian din Bistrița; Simeon Chișiu, din Váralja; Mihail Iederan din Capnic-baia; Ioan Dragu din Jertof.

Pentru redacție și editură responsabil: Andreiu Baltes. Proprietar: Pentru T. L. Albin sub sechestru: Iosif Marschall.

LOTERIE.

Tragerea din 9 Maiu n.

Budapesta: 72 37 76 88 82

Tragerea din 13 Maiu n.

Sibiu: 54 23 75 41 16

Hârtie

pentru

scrierea de model la examen (Propise)

se află de vânzare la „Institutul Tipografic“ din Sibiu.

100 bucăți 65 cr.

La „Institutul Tipografic“ se află de vânzare opul premiat și publicat de „Asociațiunea transilvană pentru literatura română și cultura poporului român“

POVEȘTI DIN POPOR

adunate de

Ioan Pop-Retegeanu.

Acest op, care se extinde pe 216 pagini, cuprinzând cele mai frumoase povești și la urmă o însemnare a provincialismelor, costă numai 50 cr. plus 10 cr. porto.

A apărut și se află de vânzare la „Institutul Tipografic“ din Sibiu

GRAMATICA GERMANĂ

TEORETICĂ PRACTICĂ

de

Sava Popovici Barcianu.

Edițiunea a cincia

revidată și completată

de

Dr. Danil Popovici-Barcianu.

Această gramatică atât de bine întocmită, având la fine și un mic vocabular german-român costă numai 1 fl. 40 cr. plus porto.

La „Institutul Tipografic“ în Sibiu se află de vânzare, cu prețul de 20 cr. broșura:

Die rechtliche Grundlage des Dualismus

Basa de drept a dualismului

de

Dr. N. D. cavalier de Preda.

Broșura aceasta, scrisă nemțește și apărută în Viena, este dedicată energicului

Dr. Carol Lueger.

În editura „Institutului tipografic“ a apărut și se află de vânzare

Prăsirea pomilor

de

D. COMSA,

membri în comitetul central al „Reuniunii române agricole“.

Prețul unui exemplar 12 cr.

Banca generală de asigurare „TRANSILVANIA“

ÎN SIBIU.

fundată în anul 1868

[803] 21—

asigurează prelungă condițiunile cele mai favorabile:

- în contra pericolului de foc și exploziune clădiri de ori-ce fel, mărfuri, produse de câmp, mobili etc.
- pe viața omului în toate combinațiunile, precum: asigurări de capitale pe cazul morții și pentru termine fixate, de zestre și de rente.

Dela fundarea institutului se plătiră:

Despăgubiri pentru daune cauzate prin foc	Sume asigurate pe viață
în a. 1869—1892 fl. 954,106.—	în a. 1870—1892 fl. 754,999.32
în a. 1893 „ 34,925.85	în a. 1893 „ 53,119.28
în a. 1894 „ 56,333.20	în a. 1894 „ 59,659.—
în a. 1895 „ 50,463.35	în a. 1895 „ 66,862.11
Suma fl. 1.095,828.40	Suma fl. 934,639.71

2,030.468 fl. 11 cr.

Conform bilanțului pentru 1895 fondurile de rezervă și garanție se urcă la **960.343 fl. 42 cr.**

Prospecte și formulare se dau gratis.

Deslașiri se dau și oferte de asigurări se primesc prin Direcțiune în Sibiu, (Strada Cisnădiei Nr. 5, casa proprie), sau prin Agenturile generale și principale în Brașov (H. Hermann), Cluj și Arad, precum și prin Agenturile speciale în locurile mai însemnate.

3 medalii de aur
15 de argint
12 diplome de
onoare și recu-
noștință.

Franz Joh. Kwizda.

Marca

de sentire

Fluidul de restituțiune

al lui

KWIZDA

[1794] 35—40

I. apă de spălat pentru cai. Prețul unei sticle
1 fl. 40 cr. v. a.

De 30 de ani întrebuințată în grajdurile curții și ale militarilor și civililor, pentru întărire după strapăte mari, la scritituri, înțepinirea mușchilor etc., face caii să presteze mult la trainare.

Să se observe bine
marca și să se
ceară exclusiv
fluidul de restitu-
țiune a lui
Kwizda.

Depositul principal:

Farmacia cercuală

Korneuburg l. Viena.

Se capătă în
toate farmaciile
și droguerille
din
Austro-Ungaria.

„VICTORIA“

INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII, SOCIETATE PE ACȚII

Sediul: ARAD, casa proprie, calea Archiducele Iosif nr. 2.

Întemeiată la 1887.

Capital de acții fl. 300.000. Fond de rezervă fl. 90.000.
Depuneri fl. 900.000. Circulația anuală fl. 10,000.000.

Primește depuneri spre fructificare, după care solvește 5%
interese fără privire la termenul de abdicere.

Dare de venit după interese încă o solvește institutul separat.
După starea cassei, depuneri până la fl. 1000 se restituiesc
îndată la pesentarea libelului fără abdicere.

Depuneri se pot face și prin postă și se efectuează momentan
după sosirea comandei.

Direcțiunea institutului.

[397] 8—25

Ospetăria nou edificată

din strada Schwimmschul nr. 28 cu întreg arangiamntul, în legătură cu licență, trafic și sare, în apropierea casarmei tunarilor, se vinde din mână liberă.

Informațiuni mai deaproape în strada Schwimmschul nr. 38. [1385] 4-4

Doi învățacei

se primesc în franzelăria lui

Stefan Moga,

Sibiu, Strada Trenului Nr. 4.

[1384] 5-6

La „Institutul Tipografic“ în Sibiu se află de vânzare

CARTEA DURERII

DE
EMIL BOUGAUD.

TRADUCERE DE

IACOB AFIN NICOLESCU.

Editor: Dr. E. DĂIANU.

Prețul 70 cr. (cu porto postal 73 cr.)

Această carte a fost recomandată de către Exc. Sa Metropolitul Victor Mihályi de Apșa printr'un circular special.

P. T.

Subscrisul îmi permit a face cunoscut p. t. publicului din Sibiu și giur, că la dorința și cererea mai multora, am deschis și în Sibiu, strada „Trei stejari“ (Dreieichenstrasse) nr. 5 o filială, unde am înmagazinate [1303] 6-9

Monumente

de peatră de nésip, marmoră, granit, syenit și labrador. Prin această filială voi executa spre mulțumirea p. t. clientelei, foarte solid și cu prețuri foarte moderate ori-ce comandă, aparținătoare branșei mele.

Rugându-vă pentru comande numeroase, îmi permit a semna

cu distincția stimă

Albert Klingenspohr,
sculptor și petrar.

Sibiu, în Aprilie 1896.

Prima cassă de păstrare din Perjámos

în Perjámos-Haulikfalva, cu edificiu propriu în piață înființată la anul 1872.

Capitalul acțiilor fl. 100.000 = 200.000 coroane.

Fondul de rezervă fl. 11.250 = 22.500 coroane.

Total . . . fl. 111.250 = 222.500 coroane.

Se socotesc pentru cambii prima 8 percente.

Ofere împrumuturi ipotecare cât se poate de ieftin.

Direcția primei casse de păstrare din Perjámos.

[1359] 2-6

Pentru mașinile cumpărate la mine garanție de 5 ani.

Schimbare de local.

Subsemnatul am onoarea a face respectuos cunoscut publicului din Sibiu și giur, că depositul meu de mașini de cusut și atelierul meu de reparaturi aflător până acum în strada Gușteriții nr. 6, se află acum în

Piața-mare nr. 19.

Totodată îmi iau cu tot respectul voia a face cunoscut p. t. publicului, că dispun numai de cele mai noue și mai deservite mașini de cusut, cari există acum pentru folosința familiilor și pentru scopuri industriale, le-am totdeauna în deposit precum și părți întregitoare pentru mașini de cusut, cele mai fine oleuri, ace și curele.

Reparaturi

pentru toate mașinile de cusut vor fi ca și până acum îndeplinite în cel mai conștient și mai solid mod și pe lângă cea mai ieftină socoată.

Cu cea mai mare stimă

Gustav Dürr,

deposit de mașine de cusut și atelier de reparaturi.

Piața-mare nr. 19.

Nou! Nou!

Mașine de cusut iute „Rundschiffchen“.

Facultatea de muncă 1000 împunsături pro minută cu ajutorul piciorului, — 2000 cu ajutorul de forță.

Cele mai bune mașini fabricate.

Coasă pe dinainte și pe dîndărăt.

Această mașină este cel mai iute și cel mai tăcut metod al mașinilor actuale.

Unicul deposit.

[1422] 1-3

Pentru mașinile cumpărate la mine garanție de 5 ani.